

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2025 m. gruodžio 22 d. Nr. 21RE3-248 (AG3-205/27-2025)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės (posėdžio pirmininkė), Ramintos Ramanauskienės ir Svetlanos Sinkevičienės (pranešėja), sekretoriaujant Ingridai Mačiulienei, dalyvaujant pareiškėjos viešosios įstaigos Klaipėdos universiteto atstovams V. S. ir E. P., atsakovės Lietuvos mokslo tarybos atstovėms I. A.-M. ir J. K.,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrino administracinį ginčą pagal pareiškėjos viešosios įstaigos Klaipėdos universiteto skundą atsakovei Lietuvos mokslo tarybai dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja viešoji įstaiga Klaipėdos universitetas (toliau – ir pareiškėja) 2025 m. lapkričio 13 d. Lietuvos administracinių ginčų komisijai (toliau – LAGK) pateikė skundą „Dėl Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2025-10-14 įsakymo Nr. V-433“ (toliau – skundas), kuriuo prašo: panaikinti Lietuvos mokslo tarybos (toliau – ir atsakovė arba Taryba) pirmininko 2025 m. spalio 14 d. įsakymą Nr. V-433 „Dėl Lituanistikos prioriteto įgyvendinimo 2025-2030 m. programos I kvietimo paraiškos Nr. P-LISm-25-4 pakartotinio ekspertinio įvertinimo rezultatų“ (toliau – Sprendimas); įpareigoti atsakovę organizuoti naują paraiškos vertinimą kitoje ekspertų komisijoje, užtikrinant nešališkumą ir faktinių klaidų ištaisymą bei per LAGK nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Skunde pateikiamos faktinės ginčo aplinkybės. Nurodoma, kad pareiškėja 2025 m. balandžio 7 d. pateikė Tarybai paraišką Nr. P-LISm-25-4 dėl Lituanistikos prioriteto įgyvendinimo 2025–2030 metais programos mokslo projekto „Santykis su Baltijos jūra lietuvių nacionalinėje kultūroje (XIX–XX amžiai)“ įgyvendinimo (toliau – Paraiška arba Projektas). Paaiškinama, kad Paraiškos vertinimas buvo atliekamas pagal Tarybos pirmininko 2019 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. V-176 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos mokslo ir sklaidos projektų konkursinio finansavimo bendrųjų taisyklių patvirtinimo“ nustatytą tvarką (toliau – Bendrosios taisyklės), taip pat pagal Tarybos pirmininko 2018 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. V-43 patvirtintą Projektų ir jų ataskaitų ekspertinio vertinimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas) ir Tarybos pirmininko 2025 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. V-90 patvirtintą paraiškos Lituanistikos prioriteto įgyvendinimo 2025-2030 metais programos mokslo projektui įgyvendinti ekspertinio įvertinimo pavyzdinę formą (toliau – Ekspertinio įvertinimo forma).

Pareiškėja nurodo, kad 2025 m. rugpjūčio 5 d. Tarybos pirmininko įsakymu Nr. V-353 buvo paskelbti paraiškų vertinimo rezultatai.

Pareiškėja, nesutikdama su šiais vertinimo rezultatais ir vadovaudamasi Bendrųjų taisyklių IV skyriaus nuostatomis, 2025 m. rugpjūčio 6 d. pateikė atsakovei apeliaciją dėl paraiškos ekspertinio vertinimo (toliau – apeliacija).

Pareiškėja nurodo, kad 2025 m. rugpjūčio 27 d. Tarybos konkursinio finansavimo apeliacinė komisija (toliau – Apeliacinė komisija) priėmė sprendimą, kuriuo apeliaciją tenkino iš dalies – nutarė pripažinti nurodytas faktines klaidas (Nr. 1–9) ir procedūrinius neatitikimus (Nr. 1–3). Apeliacinė komisija taip pat pasiūlė Tarybos pirmininkui pavesti Paraišką vertinusiai ekspertų komisijai atlikti pakartotinį jos ekspertinį vertinimą ir pateikti patikslintą galutinį apibendrinamąjį įvertinimą, o prireikus – patikslinti sudarytą finansuotųjų projektų pirmumo eilę; taip pat nurodė, kad organizuojant ekspertų komisijos darbą, paraišką individualiai turi vertinti kiti komisijos nariai, kurie anksčiau jos individualiai nevertino, ir, jei reikia, gali būti pasitelkiamas ir papildomas (-i) ekspertas (-ai).

2025 m. spalio 14 d. skundžiamu Tarybos pirmininko Sprendimu buvo patvirtintas projekto Paraiškos 2025 m. spalio 3 d. patikslintas galutinis apibendrinamasis ekspertinis įvertinimas (toliau – ir Ekspertinis įvertinimas arba Ekspertinio įvertinimo lentelė).

Pareiškėja skunde nurodo, kad su Sprendimu nesutinka, nes mano, kad jis priimtas pažeidžiant Apeliacinės komisijos sprendimo esmę bei objektyvaus vertinimo principus, t. y. naujame vertinime pateikta faktinių klaidų ir procedūrinių neatitikimų, kurių dalis yra naujos, o dalis atkartoja tas pačias faktines klaidas ir procedūrinius neatitikimus, dėl kurių Apeliacinė komisija jau buvo pasisakiusi 2025 m. rugpjūčio 27 d. sprendime.

Pirmoji faktinė Sprendimo klaida, pasak pareiškėjos, yra naujame skilties 1.2 vertinime pateiktas teiginys, kad „<...> projekto rezultatuose šie uždaviniai pavirsta daug žadančiomis išvadomis (apie jūrinę kultūrą, apie jūros įtaka tautinio identiteto formavimosi ištekliams ir pan.), nors pačioje paraiškoje nepaaiškinama, kaip tai bus pasiekta.“ Replikuodamas į šį teiginį, pareiškėja tvirtina, kad Paraiškos forma neprašo pateikti išvadų, todėl jos ir nepateikiamos. Vieta Paraiškos formoje, kuri reikalauja pateikti paaiškinimą, kaip išvados bus pasiektos, yra 3.2.1 skiltyje, kurioje prašoma nusakyti tyrimo metodus, kurie Paraiškoje yra nusakyti. Todėl, anot pareiškėjo, ekspertų teiginys apie tai, kad Paraiška nepaaiškina, kaip bus pasiektos išvados, yra nepagrįstas.

Kita Sprendimo faktinė klaida, pareiškėjos teigimu, atsispindi naujame skilties 2.1 vertinime, kuriame teigiama, kad „<...> šio projekto tema doktorantas V. K. 2025 m. 09 19 apsigynė daktaro disertaciją. Projekto teikimo metu ji buvo baigiama, disertacijos vadovas - šio projekto vadovas. Paraiškoje apie disertaciją užsimenama, tačiau plačiau neatskleidžiama, kaip bus pasinaudota disertacijoje gautais rezultatais, kiek tai įtakos šio projekto temas ir eigą, nors akivaizdu, kad projekto ir disertacijos temos artimos ir iš dalies persidengia. Projekto ir disertacijos vadovui buvo žinomi tiek V. K. disertacijos turinys, tiek įteikti publikuoti straipsniai, todėl tenka konstatuoti, kad abiejų mokslinių įdirbių tarpusavio santykis nėra deramai deklaruotas ir atskirtas.“ Pareiškėja su cituojamu teiginiu nesutinka, tvirtina, kad Paraiškoje V. K. disertacijos parengimo faktas nebuvo nutylėtas, taip pat, kad buvo paaiškinta, kuo naujai planuojamas tyrimas skirsis nuo to, kurį atliko V. K. (žr. Paraiškos 3.3.2 skiltį). Aiškina, jog įvardijimas Paraiškoje, kad projekto vadovas vadovavo V. K. disertacijos projektui, kad jis beveik baigtas rengti (Paraiškos rengimo metu), kad disertacijos tema „panaši į numatomo projekto, tačiau skiriasi šaltiniai ir fokusas“ ir kad „Tiesioginių sąsajų ar dubliavimo su numatomu projektu nėra“ visiškai atitinka Paraiškos reikalavimus, todėl ekspertų teiginys yra nepagrįstas.

Trečia faktinė klaida, pasak pareiškėjos, yra Sprendimo (2.3 papunkčio) teiginys, kad projekte pateikta nepakankamai įrodymų, jog abu mokslininkai apima visas reikalingas kompetencijas. Pareiškėja tvirtina, kad Paraiškoje yra pateikiami pasirengimo įrodymai, nurodant abiejų tyrėjų, įskaitant dr. Z. V., konkrečius ligi šiol atliktus darbus, taip pat numatytas bei darbo plane aiškiai įvardytas (žr. Paraiškos skiltį 3.2.2) laikas teorinei prieigai gilinti. Taip tvirtina, kad ši klaida jau buvo nurodyta apeliacijoje ir buvo pripažinta Apeliacinės komisijos.

Ketvirta faktinė klaida yra įvardijamas Sprendimo 4.1 papunkčio teiginys dėl nepakankamo tikėtino projekto indėlio į mokslo plėtrą atskleidimo. Pareiškėja apeliuodama teigia, kad planuojamus projekto rezultatus ir jų viešinimą pristatyti reikalauja Paraiškos 3.6 skiltis, kurioje ir nurodyta, kaip tai reikia padaryti. Visi duomenys, kurių reikalauja ši Paraiškos skiltis, joje yra pateikti. Atkreipia dėmesį, kad ekspertų grupė skilties Nr. 3 vertinime teigia, jog „Projekto rezultatai (lietuviška monografija, trys straipsniai užsienio recenzuojamuose leidiniuose, pranešimai, kita sklaidos veikla)

numatyti aiškūs, atitinka tikslą ir uždavinius. Autoriai nusakė net būsimų straipsnių turinį.“ Taigi, kitoje Paraiškos vertinimo vietoje patys ekspertai tai pripažįsta.

Paskutinė faktinė klaida, pareiškėjos vertinimu, yra 4.2 papunktyje, t. y. – „<...> *Tačiau nei šių diskusijų, nei mokslo populiarinimo straipsnių temos nėra sukonkretinamos.*“ Pareiškėjas įsitikinęs, kad Paraiškos forma nereikalauja konkretinti mokslo populiarinimo straipsnių temų. Pavadinimus ir / ar kryptines kategorijas Paraiškos forma (skiltis 3.6) reikalauja nurodyti tik a) monografijos ir b) straipsnio ar kitos publikacijos tarptautiniame recenzuojamame mokslo leidinyje atvejais. Todėl, pasak pareiškėjos, ekspertų vertinimas, reikalaujantis komentuoti tai, ko nereikalauja komentuoti Paraiška, yra nepagrįstas, t. y. neatitinka Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2018 m. sausio 29 d. įsakymo Nr. V-43 punkto Nr. 7, nes pateiktas vertinimas neatitinka paraiškų ekspertinio vertinimo esminio principo – vertinti paraiškas pagal konkrečius vertinimo kriterijus, šiuo atveju nustatytus Įvertinimo formoje.

Pareiškėja skundą grindžia atsakovės padarytais procedūriniais pažeidimais. Pirmiausiai pažymi, kad Paraiškos 1.2 papunktis prašo įvertinti tikslo, uždavinių ir metodų pagrįstumą. Įvertinime apie pagrįstumą komentarų nėra, priešingai – komentuojama tai, ko Paraiškoje nėra. Taip pat pažymi, kad Paraiškos 2.1 papunktis reikalauja įvertinti darbo planą, rizikų valdymą, reikalingus išteklius, duomenų tvarkymą, tačiau įvertinime apie tai beveik nekalbama. Toks vertinimas, pasak pareiškėjo, neatitinka Aprašo 7 punkto reikalavimų, nes pateiktas vertinimas neatitinka paraiškų ekspertinio vertinimo esminio principo – vertinti paraiškas pagal konkrečius vertinimo kriterijus, šiuo atveju nustatytus Įvertinimo formoje. Be kita ko, pažymi, kad Apeliacinė komisija jau buvo pripažinusi, kad tai procedūrinis neatitikimas.

Kitas procedūrinis pažeidimas, pasak pareiškėjos, yra Sprendimo 4.1 papunkčio vertinime pateikta ekspertų abejonė, išsakyta dėl 2.3 papunktyje, pateikiama kaip pagrindas vertinimui. Apeliacijoje jau buvo atkreiptas dėmesys į tokį procedūrinį neatitikimą, kaip Aprašo 19 punkto reikalavimų, kadangi pateiktas vertinimas grindžiamas ne argumentais, o abejonėmis. Apeliacinė komisija jau buvo pripažinusi, kad tai procedūrinis neatitikimas.

Pareiškėja skunde taip pat pažymi, kad Apraše yra įtvirtinta ekspertinio vertinimo tvarka, todėl vertinimai turi būti pagrįsti objektyviais argumentais, susijusiais su Paraiškos turiniu. Apibendrinama teigia, kad naujame vertinime pakartotos anksčiau pripažintos faktinės klaidos ir procedūriniai neatitikimai, todėl atsakovės veiksmai pažeidžia Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (toliau – VAĮ) nustatytus objektyvumo ir teisėtų lūkesčių principus.

Taip pat atkreipia dėmesį, kad pagal Bendrųjų taisyklių 47 punktą Apeliacinei komisijai priėmus motyvuotą sprendimą apeliaciją tenkinti, paraiška grąžinama vertinti tai pačiai ekspertų komisijai, kuri jau buvo ją vertinusi. Pareiškėja mano, kad naujas vertinimas rodo, jog ekspertų komisiją įtakoja jos ankstesnis vertinimas, minėta komisija neišsigilina nei į apeliacijos esmę, nei į Apeliacinės komisijos sprendimą. Teigia, kad akademinėje praktikoje įprasta, kad tais atvejais, kai apeliacija tenkinama, naują vertinimą ir sprendimą priima ne tas pats subjektas (komisija), kuris anksčiau priėmė sprendimą, dėl kurio buvo pagrįstai pateikta apeliacija.

Pareiškėja mano, kad nors Apeliacinės komisijos sprendime teigiama, kad „organizuojant ekspertų komisijos darbą, paraišką individualiai įvertinti turi kiti individualiai jos nevertinę komisijos nariai“, tai neužtikrina pakankamo naujo vertinimo nešališkumo, kadangi už ankstesnį komisijos vertinimą kolegialiai atsako visa komisija, o ne tik tie jos nariai, kurie paraišką vertino individualiai.

Dėl aukščiau nurodytų priežasčių, pareiškėjos vertinimu, atsakovės Sprendimas pažeidžia jos teises ir teisėtus interesus.

Atsakovė atsiliepimu nesutinka su pareiškėjos skundu ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime atsakovė perteikia ginčo esmę, paaiškindama Paraiškos ir apeliacijos pateikimo aplinkybes, Sprendimo esmę ir juridinį pagrindą.

Atsakovė nurodo, kad Taryba yra biudžetinė įstaiga, valstybės įsteigta tenkinti viešuosius interesus mokslo ir studijų srityje, kad jai, be kita ko, pavesta organizuoti ir vykdyti programinį konkursinį mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (toliau – MTEP) veiklų finansavimą pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos arba Tarybos patvirtintas programas ar kitas priemones,

skatinti Lietuvos Respublikos fizinių ir juridinių asmenų integraciją į tarptautinę mokslinių tyrimų erdvę. Šiais tikslais Taryba vykdo Lituaniškosios prioritetinės programos 2025–2030 metais programą, kuri skirta konkursinio finansavimo būdu humanitarinių ir socialinių mokslų bei meno sričių lituanistiniais, taip pat ir tarpdisciplininiais lituanistiniais tyrimams įgyvendinti bei jų rezultatams skelbti.

Paaškinama, kad Taryba vykdydė numatytos programos „Šalies mokslo ir studijų sistemos plėtra“ 1 uždavinį „Stiprinti šalies MTEP potencialą“, paskelbė Lituaniškosios prioritetinės programos 2025–2030 metais programą, kurios tikslas – telkti mokslininkus ir kitus tyrėjus atlikti lituanistinius tyrimus, skatinant tyrimų tarptautiškumą ir tarpdiscipliniškumą, siekiant naujų ir konkurencingų žinių bei didesnio Lietuvos mokslininkų ir kitų tyrėjų žinomumo ir pripažinimo pasaulyje bei tyrimų rezultatais prisidėti prie saugios ir kritiškai mąstančios visuomenės stiprinimo, I kvietimą mokslo ir sklaidos paraiškoms teikti .

Taip pat atsakovė paaškina, kokie veiksmai atliekami pasibaigus paraiškų pateikimo terminui. Nurodo, kad po pateikimo atliekama paraiškų administracinė patikra ir ekspertinis vertinimas. Ekspertiniam vertinimui teikiamos tik administracinės patikros reikalavimus atitikusios paraiškos. Tarybai pateiktų paraiškų ekspertinį vertinimą atlieka ekspertų komisijos, kurios sudaromos ir savo darbą organizuoja pagal Lietuvos mokslo tarybos ekspertų ir jų veiklos bendrąsias taisykles, patvirtintas Lietuvos mokslo tarybos 2023 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. V-550 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos ekspertų ir jų veiklos bendrųjų taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Ekspertų ir jų veiklos bendrųjų taisyklės) bei Aprašu ir (ar) atitinkamos tarptautinės programos nuostatas. Apie Tarybos pirmininko sprendimą dėl paraiškos įvertinimo rezultatų paraiškoje nurodytu elektroninio pašto adresu ar pranešimu Tarybos elektroninėje sistemoje informuojami vykdančioji institucija ir projekto vadovas. Vykdančioji institucija, nesutikdama su paraiškos vertinimo rezultatais gali motyvuotai rašytiniu kreipimusi kreiptis į Tarybą esant bent vienam iš Bendrųjų taisyklių 40 punkte nurodytų pagrindų, t. y. apeliacija nagrinėjama, jei apeliantas pagrindžia vieną iš šių aplinkybių: administracinės patikros ar ekspertinio vertinimo metu padaryta faktinių klaidų, kurios galėjo turėti lemiamą įtaką paraiškos ar ataskaitos įvertinimui arba administracinės patikros ar ekspertinio vertinimo metu būta procedūrinių neatitikimų, kurie galėjo turėti lemiamą įtaką paraiškos ar ataskaitos įvertinimui.

Pagal Lietuvos mokslo tarybos Konkursinio finansavimo apeliacinės komisijos darbo reglamentą, patvirtintą Tarybos pirmininko 2022 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. V-469 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos konkursinio finansavimo apeliacinės komisijos darbo reglamento patvirtinimo“, Apeliacinė komisija nagrinėja apeliacijas, pateiktas Bendrųjų taisyklių IV skyriuje nustatytais pagrindais, terminais ir tvarka. Apeliacijas, atitinkusias Bendrosiose taisyklėse nustatytus apeliacijoms keliamus reikalavimus, Apeliacinei komisijai nagrinėti perduoda LMT pirmininko įsakymu paskirtas atsakingas padalinys. Apeliacijos svarstymas Apeliacinėje komisijoje laikomas baigtu, kuomet priimtas vienas iš šių motyvuotų sprendimų: apeliaciją tenkinti (pilna apimtimi ar iš dalies). Sprendime nurodoma, kuri apeliacijos dalis (punktas, teiginys) yra pripažįstami pagrįstais, nurodoma, kokios faktinės klaidos ar procedūriniai neatitikimai galėjo turėti lemiamos įtakos paraiškos ar ataskaitos įvertinimui arba apeliacijos netenkinti. Sprendime nurodomos faktinės klaidos ar procedūriniai neatitikimai, kurie neturėjo lemiamos įtakos paraiškos ar ataskaitos įvertinimui, jei nustatyti arba konstatuojama, kad jų nebuvo, pateikiami argumentai, kodėl apeliacijos teiginiai laikytini nepagrįstais.

Atsakovė nurodo, kad Apeliacinė komisija nustatė, jog pareiškėjo apeliacija tenkinama iš dalies, t. y. faktinės klaidos ar procedūriniai neatitikimai galėjo turėti lemiamos įtakos Paraiškos vertinimui ir vadovaujantis Bendrųjų taisyklių 47.2 papunkčiu Komisija siūlė Tarybos pirmininkui pavesti ekspertų komisijai, vertinusiai paraišką, atlikti pakartotinį jos ekspertinį vertinimą (jei apeliacija buvo teikta dėl ekspertinio vertinimo metu padarytų faktinių klaidų ar procedūrinių neatitikimų) ir pateikti patikslintą galutinį apibendrinamąjį įvertinimą, taip pat, jei reikia, patikslinti sudarytą finansuotųjų projektų pirmumo eilę. Organizuojant ekspertų komisijos darbą, paraišką individualiai įvertinti turi kiti individualiai jos nevertinę komisijos nariai. Gali būti pasitelkiamas (-i) ir papildomas (-ai) ekspertas (-ai).

Paaškinama, kad Taryba konkursiniams ir nekonkursiniams objektams įvertinti – ekspertiniam darbui atlikti – pasitelkia ekspertus, kurių veikla nustatoma Ekspertų ir jų veiklos bendrosiose taisyklėse. Objektų vertinimo terminus, įvertinęs užduoties sudėtingumą, nustato užduotis ekspertams formuluojantis Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo. Pirmininkas turi teisę sudaryti darbo grupes ir komisijas, padedančias vykdyti Tarybos funkcijas. Šios darbo grupės gali būti nuolatinės arba laikinos, priklausomai nuo vykdomų užduočių pobūdžio. Visos Tarybos darbo grupės bei komisijos yra sudaromos tam, kad Taryba siektų teisės aktuose nustatytų tikslų ir vykdytų savo funkcijas, pasitelkdama išsamius ekspertinius vertinimus ir patarimus. Tikina, kad Tarybos darbo grupės ir komisijos sudaromos iš aukštą profesinę kvalifikaciją ir (arba) mokslinę kompetenciją turinčių ekspertų, galinčių suteikti naujų išsamių žinių apie vertinamąjį objektą, kurių reikia Tarybos motyvuotiems sprendimams priimti ir (ar) argumentuotiems siūlymams dėl studijų, mokslo ir inovacijų politikos išorės institucijoms teikti. Paaškina, kad viena iš nuolatinių Tarybos komisijų yra Apeliacinė komisija, kuri posėdžių metu nagrinėja ir analizuoja pateiktas apeliacijas, vertina atliktą ekspertinį vertinimą, apelianų pateiktas galimas faktines klaidas ar procedūrinius neatitikimus, juos pripažįsta arba nurodo kaip nepagrįstus. Apeliacinė komisija, savo sprendimais, vadovaudamasi Bendrosiomis taisyklėmis, teikia siūlymus Tarybos pirmininkui, o Tarybos pirmininkas, įvertinęs Apeliacinės komisijos priimtą motyvuotą sprendimą apeliaciją tenkinti, gali nurodyti: ekspertų komisijai, vertinusiai paraišką, atlikti pakartotinį jos ekspertinį vertinimą (jei apeliacija buvo teikta dėl ekspertinio vertinimo metu padarytų faktinių klaidų ar procedūrinių neatitikimų) ir pateikti patikslintą galutinį apibendrinamąjį įvertinimą, taip pat, jei reikia, patikslinti sudarytą finansuotųjų projektų pirmumo eilę. Organizuojant ekspertų komisijos darbą, paraišką individualiai įvertinti turi kiti individualiai jos nevertinę komisijos nariai. Gali būti pasitelkiamas (-i) ir papildomas (-i) ekspertas (-ai) (Bendrųjų taisyklių 47 punktą ir 47.2 papunktis).

Atsakovės manymu, pareiškėjas skunde pateikia savitą teisės aktų bei procedūrų interpretaciją, kurioje susipina minėtos procedūros, tokiu būdu pareiškėja klaidingai supranta galimai pažeistas jos teises ir teisėtus lūkesčius. Kritiškai vertina pareiškėjos skundo teiginius dėl ekspertų komisijos galimo šališkumo ir nesigilinimo į apeliacijos esmę.

Atsakovė akcentuoja, kad Apeliacinė komisija įvertina ar pagal pateiktas nurodomas galimas faktines klaidas ir procedūrinius neatitikimus jos buvo iš tiesų padarytos, jas pripažįsta arba nelaiko faktinėmis klaidomis ar procedūriniais neatitikimais. Pakartotinai akcentuojama Apeliacinės komisijos kompetencija Bendrųjų taisyklių 47.2 papunkčio prasme. Pabrėžiama, kad po kitų ekspertų atlikto pakartotinio paraiškos vertinimo patikslinti sudarytą finansuotųjų projektų pirmumo eilę – nėra Apeliacinės komisijos sprendimo sudedamoji dalis, kaip tai pateikia pareiškėjas, o sudedamoji visos procedūros, po pakartotinio paraiškos ekspertinio vertinimo, dalis.

Atsakovės nuomone, pareiškėjas nepilnai supranta visą apeliacijų nagrinėjimo ir pakartotinės paraiškos vertinimo procedūrą, minėtas procedūras painioja ir netinkamai jas interpretuoja.

Atsiliepime akcentuojamas aktualus Aprašo ir Ekspertų ir jų veiklos bendrųjų taisyklių reglamentavimas. Paaškinama, kad Aprašas nustato Tarybos ekspertų ir jų komisijų darbo organizavimo tvarką, paraiškų finansuoti projektus ir mokslinių ar sklaidos ataskaitų ekspertinio vertinimo principus bei šio vertinimo rezultatų priėmimo tvarką. Ekspertų ir jų veiklos bendrosios taisyklės nustato reikalavimus Tarybos ekspertams, jų atrankos ir veiklos bendruosius principus, taip pat apmokėjimo už ekspertinį darbą nuostatas.

Perteikia Aprašo III skyriaus esmę, akcentuojant Aprašo 14 ir 17 punktų reguliavimą.

Akcentuojami Ekspertų ir jų veiklos bendrosios taisyklių V skyriuje reglamentuoti ekspertų veiklos principai.

Atsakovės įsitikinimu, pareiškėja netinkamai konstatuoja, jog pakartotinio ekspertinio vertinimo metu buvo padarytos naujos faktinės klaidos ir procedūriniai neatitikimai arba pakartotos jau buvusios faktinės klaidos. Pateikdama pareiškėjos skundo teiginius dėl atsakovės faktinių klaidų ir Sprendimo atitinkamų kritikuojamų dalių, tvirtina, kad pareiškėja kvestionuoja pakartotinį ekspertų komisijos ekspertinį vertinimą, kurį atliko kiti Tarybos pirmininko paskirti ekspertai ir pateikė naujus individualaus vertinimo argumentus.

Pareiškėjos teiginį, kad neužtikrinamas naujo vertinimo nešališkumas, kadangi už ankstesnį komisijos vertinimą kolegialiai atsako visa komisija, o ne tik tie jos nariai, kurie paraišką vertino individualiai, vertina kritiškai, nes toks teigimas, pasak atsakovės, prieštarauja ekspertinio darbo principams ir taisyklėms, todėl nėra laikytinas teisingu ir pagrįstu.

Pažymi, kad teismų praktikoje nuosekliai nurodoma, jog projektų, paraiškų ir mokslinių tyrimų vertinimas yra specialių žinių reikalaujanti sritis, ir administraciniai teismai gali spręsti tik dėl teisės aktų reikalavimų laikymosi (pvz., procedūrinio vertinimo atlikimo tvarkos, terminų, komisijos sudarymo aspektų ir pan.). Todėl pareiškėjos argumentai, kuriais ginčijamas pats ekspertų suteiktas balų skaičius ar vertinimo argumentacija pagal mokslines kategorijas, negali būti laikomi teismo ar Komisijos nagrinėjimo dalyku.

Skundas tenkintinas.

Ginčas administracinėje byloje kilo dėl atsakovės Sprendimo, kuriuo patvirtintas pareiškėjos Paraiškos 2025 m. spalio 3 d. patikslintas galutinis Ekspertinis įvertinimas, teisėtumo.

Iš į bylą pateiktų rašytinių įrodymų nustatyta, kad pareiškėja Tarybai 2025 m. balandžio 7 d. per Paraiškų ir ataskaitų elektroninę sistemą pateikė Paraišką Litanistikos prioriteto įgyvendinimo 2025–2030 metais programos mokslo projektui įgyvendinti.

2025 m. rugpjūčio 5 d. Tarybos pirmininko įsakymu Nr. V-353 (*į bylą nepateiktas*) buvo paskelbti paraiškų vertinimo rezultatai.

Pareiškėja, nesutikdama su Paraiškos vertinimo rezultatais, 2025 m. rugpjūčio 6 d. pateikė Tarybai apeliaciją. Joje pareiškėja nurodė, kad atliktame vertinime yra faktinių klaidų (iš viso 9) ir procedūrinių neatitikimų (iš viso 4).

Apeliacinė komisija 2025 m. rugpjūčio 27 d. posėdyje išnagrinėjusi pareiškėjos apeliaciją dėl Paraiškos, pateiktos Litanistikos prioriteto įgyvendinimo 2025–2030 m. programos I kvietimo konkursui ekspertinio vertinimo metu padarytų faktinių klaidų ir procedūrinių neatitikimų turėjusių įtakos įvertinimui bei Tarybos pateiktą papildomą informaciją, priėmė sprendimą, kuriuo nusprendė pareiškėjos apeliaciją tenkinti iš dalies, t. y. tenkinti nurodomas faktines klaidas Nr. 1-9 ir tenkinti nurodomus procedūrinius neatitikimus Nr. 1-3 (toliau – Apeliacinės komisijos sprendimas). Taip minėtu sprendimu Apeliacinė komisija siūlė Tarybos pirmininkui pavesti ekspertų komisijai, vertinusiai Paraišką, atlikti pakartotinį jos ekspertinį vertinimą (jei apeliacija buvo teikta dėl ekspertinio vertinimo metu padarytų faktinių klaidų ar procedūrinių neatitikimų) ir pateikti patikslintą galutinį apibendrinamąjį įvertinimą, taip pat, jei reikia, patikslinti sudarytą finansuotųjų projektų pirmumo eilę. Minėta komisija taip pat siūlė, kad organizuojant ekspertų komisijos darbą, paraišką individualiai įvertinti turi kiti individualiai jos nevertinę komisijos nariai, ir kad gali būti pasitelkiamas (-i) ir papildomas (-i) ekspertas (-ai).

Vadovaudamasis Bendrųjų taisyklių 47.2 papunkčiu, Aprašo 10.5 papunkčiu bei įvertinęs Tarybos pirmininko 2025 m. rugsėjo 4 d. įsakymu Nr. V-380 „Dėl pakartotinio paraiškos ekspertinio įvertinimo“ grupės ekspertams pavestos užduoties rezultatus – 2025 m. spalio 3 d. pateiktas apibendrinamąsias ekspertines išvadas dėl Litanistikos prioriteto įgyvendinimo 2025-2030 m. programos Paraiškos, Tarybos pirmininkas 2025 m. spalio 14 d. skundžiamu Sprendimu patvirtino Paraiškos 2025 m. spalio 3 d. patikslintą galutinį apibendrinamąjį ekspertinį įvertinimą. Sprendime taip pat pažymėta, kad Tarybos pirmininko 2025 m. rugpjūčio 5 d. įsakymu Nr. V-353 „Dėl I kvietimo Litanistikos prioriteto įgyvendinimo 2025-2030 m. programos rezultatų patvirtinimo“ patvirtinti rezultatai nekeičiami, atsižvelgus į šio įsakymo (*Sprendimo*) 1 punktu patvirtintą patikslintą galutinį apibendrinamąjį įvertinimą, apimančių ekspertų pakartotinio projekto Paraiškos įvertinime pateiktus argumentus pagal atitinkamus kriterijus.

Pareiškėja su Sprendimu nesutinka, mano, kad jis priimtas pažeidžiant Apeliacinės komisijos sprendimo esmę bei objektyvaus vertinimo principus, t. y. naujas vertinimas turi faktinių klaidų ir procedūrinių neatitikimų, kurių dalis yra naujos, o dalis atkartoja tas pačias faktines klaidas ir procedūrinius neatitikimus, dėl kurių Apeliacinė komisija jau buvo pasisakiusi 2025 m. rugpjūčio 27 d. sprendime. Vertina, kad skunde išvardintos Ekspertinio įvertinimo faktinės klaidos ir procedūriniai neatitikimai turėjo lemiamą įtaką Paraiškos vertinimui.

Ginčo santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (minėta, VAĮ), Bendrosios taisyklės ir Aprašas.

Lietuvos mokslo tarybos (minėta, atsakovė arba Tarybos) administruojamų valstybės biudžeto lėšų skyrimo mokslo ir sklaidos projektams (*toliau kartu – projektas*) finansuoti, šių projektų administravimo bei įgyvendinimo tvarką reglamentuoja Bendrosios taisyklės (1 punktą).

Pasibaigus paraiškų pateikimo terminui, atliekama jų administracinė patikra ir ekspertinis vertinimas (22¹ punktą). Ekspertiniam vertinimui teikiamos tik administracinės patikros reikalavimus atitikusios paraiškos (29 punktą). Tarybai pateiktų paraiškų ekspertinį vertinimą atlieka ekspertų komisijos, kurios sudaromos ir savo darbą organizuoja pagal Tarybos pirmininko patvirtintas ekspertų veiklos bendrąsias taisykles bei ekspertinio vertinimo tvarkos aprašą ir (ar) atitinkamos tarptautinės programos nuostatas. Ekspertinio vertinimo tvarkos aprašas taikomas tiek, kiek tai neprieštaruja atitinkamos tarptautinės programos nuostatomis (31 punktą). Apie Tarybos pirmininko sprendimą dėl paraiškos įvertinimo rezultatų paraiškoje nurodytu elektroninio pašto adresu ar pranešimu Tarybos elektroninėje sistemoje informuojami vykdančioji institucija ir projekto vadovas (35 punktą).

Tarybos pirmininkas, įvertinęs Apeliacinės komisijos priimtą motyvuotą sprendimą apeliaciją tenkinti, gali nurodyti ekspertų komisijai: vertinusiai paraišką, atlikti pakartotinį jos ekspertinį vertinimą (jei apeliacija buvo teikta dėl ekspertinio vertinimo metu padarytų faktinių klaidų ar procedūrinių neatitikimų) ir pateikti patikslintą galutinį apibendrinamąjį įvertinimą, taip pat, jei reikia, patikslinti sudarytą finansuotųjų projektų pirmumo eilę. Organizuojant ekspertų komisijos darbą, paraišką individualiai įvertinti turi kiti individualiai jos nevertinę komisijos nariai. Gali būti pasitelkiamas (-i) ir papildomas (-i) ekspertas (-ai); ekspertų komisijai (pavieniams ekspertams), vertinusiai (-iems) ataskaitą (47.2-47.3 papunkčiai). Atlikus Taisyklių 47.1–47.3 papunkčiuose nurodytus veiksmus, Tarybos pirmininkas gali pakeisti savo ankstesnį sprendimą, priimtą paraiškos administracinės patikros arba paraiškos ar ataskaitos ekspertinio įvertinimo pagrindu (48 punktą).

Aprašo II skyriuje „Paraiškų ir ataskaitų ekspertinio vertinimo principai“ 6 punkte nustatyta, jog paraiškos ir ataskaitos vertinamos pagal Tarybos pirmininko patvirtintas ekspertinio vertinimo formas. Šiose formose nustatomi konkretūs vertinimo kriterijai, atsižvelgiant į Tarybos remiamos veiklos kryptį, kvietimo teikti paraiškas pobūdį, mokslinės (sklaidos) ataskaitos tipą (tarpinė (metinė) ar baigiamoji). Vertinant paraiškas paprastai įvertinama projekto idėja ir jos įgyvendinimo planas, projekto vykdytojų kompetencija, jų pasirengimas pasiekti projekto tikslus bei projekto rezultatų svarba ir sklaida, o vertinant ataskaitas – atliktų tyrimų ir gautų rezultatų dermė su planuotais ir jų vertė. Įvertinusi paraiškas pagal visus ekspertinio vertinimo formoje nurodytus kriterijus, ekspertų komisija projektus suskirsto į finansuotinus ir nefinansuotinus (8 punktą). Paraiškų vertinimas ekspertų komisijoje laikomas baigtu, kai ekspertų komisiją sudaręs Komitetas ar Tarybos pirmininkas patvirtino atlikto darbo rezultatus (10.5 papunktis). Ekspertų komisijos darbą sudaro individualus ir grupinis paraiškų ar ataskaitų vertinimas. Individualų vertinimą ekspertas atlieka vienas, nesitardamas su kitais ekspertų komisijos nariais. Grupinio vertinimo metu ekspertai aptaria individualaus vertinimo rezultatus ir siekia bendros nuomonės dėl kiekvienos paraiškos ar ataskaitos įvertinimo (14 punktą). Paraiškas ir ataskaitas individualiai vertinantys ekspertai išvadas pateikia tik atidžiai išnagrinėję vertinti pateiktą medžiagą. Įvertinimai turi būti pagrįsti argumentais; eksperto skirtas įvertis ar nurodyta atitiktis kriterijui turi derėti su išsamiu ir aiškiu vertinimo komentaru (19 punktą). Pagal ekspertų komisijos posėdyje priimtus galutinius apibendrinamuosius paraiškų įvertinimus ir juose nustatytus kiekvienos paraiškos suminius įverčius sudaroma projektų pirmumo eilė (-ės). Konkrečios nuostatos dėl pirmumo eilės sudarymo, jei kelios paraiškos įvertinamos vienoda įverčių suma, nurodomos ekspertinio vertinimo formose arba Tarybos pirmininko įsakyme dėl ekspertinio vertinimo formos patvirtinimo (27 punktą).

Pažymėtina, kad vertindama Paraišką ir priimdama skundžiamą Sprendimą, Taryba veikia kaip viešojo administravimo subjektas, todėl ginčui taikytinos ir VAĮ nuostatos. Administracinio sprendimo turinys yra numatytas VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje, kurioje, be kita ko numatyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyti atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims

nustatytos teisės ir (ar) pareigos, administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas, administracinio sprendimo motyvai bei kiti reikalavimai.

Aukščiau aptartas teisinis reglamentavimas reiškia, jog ekspertams įvertinus paraiškų atitikimą Ekspertinio įvertinimo formoje nustatytiems kriterijams ir susumavus jų įvertinimus, sudaroma paraiškų (ar projektų) pirmumo eilė. Minėtos teisinės nuostatos nustato atsakovės (Tarybos pirmininko) teisę priimti sprendimą patvirtinti Paraiškos ekspertinio įvertinimo rezultatus (Aprašo 10.5 papunktis).

Paraišką vertinusių ekspertų išvados ir pastabos pateiktos apibendrinamojoje Ekspertinio įvertinimo formoje, kurioje nustatyti konkretūs ekspertinio įvertinimo kriterijai (Aprašo 6 punktas), individualaus ekspertų vertinimo duomenys į bylą nepateikti. Atsižvelgiant į nurodytą, kartu su skundu ir atsiliepimu į bylą pateikti Paraiška ir pakartotinio Ekspertinio įvertinimo lentelė laikytini skundžiamo Sprendimo sudėtine (motyvuojamąja) dalimi, Komisija toliau minėtus dokumentus vertins kaip vientisą individualų administracinį aktą.

Ekspertinio įvertinimo lentelėje nustatyti 9 kriterijai ir reikalavimai, kas turi būti vertinama, bei grafoje „Įvertinimo paaiškinimai (privaloma)“ nustatyti patarimai ekspertams (kriterijų 2.2, 2.3 ir 4.2 skiltys). Minėtos lentelės III dalyje „Įvertinimas pagal kitus kriterijus“ nurodyti patarimai ekspertui, jog *pagal kiekvieną kriterijų turi būti pateiktas išsamus įvertinimo paaiškinimas. Komentaras turi derėti su skiriamu įverčio dydžiu. Jame turi atsispindėti kokybinė (ne kiekybinė) analizė, turi būti atskleisti projekto privalumai ir trūkumai, nurodytas projekto savitumas bei jo stiprybės ir silpnybės.*

Pareiškėja skunde ir posėdžio metu akcentavo, jog nesutinka su ekspertų atliktu Paraiškos vertinimu, kuriuo remiantis Tarybos pirmininkas priėmė skundžiamą Sprendimą, kuriuo buvo patvirtintas patikslintas (pakartotinis) Ekspertinis įvertinimas.

Vertindama Paraišką pagal atitikimą 1.2 skiltyje nustatytam kriterijui „Projekto tikslo, uždavinių ir planuojamų metodų pagrįstumas“ (*vertinama, ar projekto tikslas ir uždaviniai yra aiškūs, pagrįsti ir pasiekiami pagal planuojamą projekto apimtį; ar pasirinkti tyrimo metodai ir paraiškoje pateikta informacija apie turimus resursus (pagrindinę turimą įrangą ir (ar) duomenų išteklius, kt.), yra tinkami iškeltai mokslinei problemai spręsti ir projekto tikslui pasiekti*), Ekspertų komisija grafoje „Įvertinimo paaiškinimas“ nurodė, jog „pačioje paraiškoje nepaaiškinta, kaip bus pasiekti nurodyti uždaviniai (išvados)“. Iš į bylą pateiktų duomenų matyti, jog Projekto tyrimo metodai yra aprašyti Paraiškos 3.2.1 dalyje „Tyrimo metodai ir turimi ištekliai“, tačiau apie metodų įvertinimą nepasisakyta, todėl sutiktina su pareiškėjo teiginiais, jog Ekspertinio vertinimo minėta pastaba yra nepagrįsta. Komisijos vertinimu, iš Ekspertinio įvertinimo turinio neaišku, ar buvo vertinamos kitos 1.2 skiltyje nurodytos atitikimo kriterijui vertinimo sąlygos.

Ekspertų komisija, įvertindama Paraiškos atitikimą pagal kriterijų „Darbo planas, rizikų valdymas, reikalingi ištekliai“ (2.1 skiltis) nurodė, jog neatskleistas (ar nedeklaruotas) Projekto vykdytojo (V. K.) apsigintos daktaro disertacijos ir planuojamo įgyvendinti Projekto santykis. Pareiškėja pažymi, kad Paraiškos 3.3.2 dalyje yra paaiškinta V. K. (vieno iš vykdytojų) parengtos disertacijos ir naujai planuojamo tyrimo skirtumai bei nurodyti „skirtingi šaltiniai ir fokusai“. Komisija vertina, jog pareiškėjos argumentai yra pagrįsti, nes iš Paraiškos 3.3.2 dalies „Vadovavimas projektams ir pasiekimai“ matyti, jog šioje dalyje yra detalios išvardinti įgyvendinti mokslinių tyrimų projektai, pasisakyta apie minėtą disertaciją bei jos ir kitų mokslinių darbų sąsajas ir skirtumus su planuojamu įgyvendinti Projektu, tačiau ši Paraiškos dalis neįvertinta ir apsiribota bendro pobūdžio pastabomis, *taip pat nenurodyti konkretūs ir aiškūs argumentai pagal Ekspertinio įvertinimo 2.1 skiltyje nustatytas atitikimo kriterijui vertinimo sąlygas.*

Dėl Ekspertinio įvertinimo pagal kriterijų „Projektų vykdytojų grupės sudėtis ir partnerių indėlis“ (2.3 skiltis) teiginių, jog Projekte „pateikta nepakankamai įrodymų, kad abu mokslininkai apima visas reikalingas kompetencijas“, „projekto vykdytojų grupė galėjo būti labiau subalansuota“, pareiškėjas paaiškina, kad Paraiškos 3.2.2 dalyje išsamiai pasisakyta dėl Projekto vykdytojų „darbų pasiskirstymo principo“, pateikiami abiejų tyrėjų atlikti darbai. Pareiškėjas pažymi, jog šios „faktinės klaidos jau buvo nurodytos Apeliacijoje (faktinės klaidos Nr. 6, Nr. 7) ir buvo pripažintos Apeliacinės komisijos“. Atkreiptinas dėmesys, jog atitikimas minėtam kriterijui vertinamas pagal tai, *ar tinkama*

ir optimali projekto vykdytojų grupės (įskaitant projekto vadovą) sudėtis projektui įgyvendinti, ar tyrėjai turi reikiamas kompetencijas projektui įgyvendinti; ar projekto užduotys yra tinkamai paskirstytos tyrėjams pagal jų kompetencijas; ar pagrįstas projekto partnerių (jei jie numatyti) reikalingumas ir sąveika? (Ekspertinio įvertinimo lentelės 2.3 skiltis). Komisijos vertinimu, minėti ekspertų teiginiai yra nekonkretūs, nepaaiškinta, kokie įrodymai turėjo būti pateikti, neįvertinta, ar Paraiškos 3.2.2 dalyje „Darbo planas ir reikalingi ištekliai“ nurodytas „Darbų paskirstymo principas“ atitinka/neatitinka aptariamo kriterijaus reikalavimų, neįvertinti Paraiškoje nurodyti abiejų tyrėjų pagal kompetencijas atlikti moksliniai darbai (minėta Paraiškos 3.3.2 dalis).

Ekspertiniame įvertinime pagal kriterijų „Tikėtinas projekto indėlis į mokslo plėtrą“ (4.1 skiltis) nurodyta pastaba, jog „nauja mokslo tema išleistos monografijos, parengtų straipsnių ir perskaitytų pranešimų moksliniuose renginiuose turinys Paraiškoje nėra plačiau atskleidžiamas, todėl ir tiksliau nusakyti tikėtiną indėlį sudėtinga. Dėl sudarytos vykdytojų grupės kylančios abejonės neleidžia pagrįstai formuluoti didelių akademinų pasiekimų lūkesčių“. Dėl šių pastabų pareiškėja skunde pažymėjo, kad visi reikalingi atitikimą minėtam kriterijui įvertinti duomenys buvo nurodyti Paraiškos 3.6 dalyje „Planuojami projekto rezultatai ir jų viešinimas“ ir atkreipia dėmesį, jog Ekspertinio įvertinimo 3 skiltyje ekspertai nurodė priešingas išvadas (*Projekto rezultatai (lietuviška monografija, trys straipsniai užsienio recenzuojamuose leidiniuose, pranešimai, kita sklaidos veikla) numatyti aiškūs, atitinka tikslą ir uždavinius. Autoriai nustatė net būsimų straipsnių turinį. Sklaida už akademinės bendruomenės ribų apmąstyta ne taip konkrečiai*). Komisija pažymi, jog iš pateiktos Paraiškos 3.6 dalies turinio matyti, kad joje yra išvardintos Projekto vykdytojų planuojamos publikuoti monografijos, mokslo straipsniai bei tarpinių tyrimo rezultatų viešinimo būdai. Atkreiptinas dėmesys, jog iš Paraiškos 3.7 dalies „Projekto rezultatų numatomas poveikis“ („Numanomas projekto rezultatų indėlis projekto tematikos mokslo raidai“) matyti, kad Paraiškoje išdėstyti ir aprašyti planuojamo įgyvendinti Projekto įtakos mokslo raidai būdai bei kiti aspektai, tačiau apie nurodytą Paraiškos dalių turinius Ekspertiniame įvertinime nepasisakyta, t. y. nepateiktas atitinkamų Paraiškos dalių įvertinimas, be to vertinimas grindžiamas abejonėmis.

Ekspertų komisija, vertindama Paraiškos atitiktį kriterijui „Tikėtinas projekto poveikis visuomenei“ (4.2 skiltis) nurodė, kad „<...> užsimenama apie galimai suorganizuotas akademinio sluoksnio diskusijas. Tačiau nei šių diskusijų, nei mokslo populiarinimo straipsnių temos nėra sukonkretinamos“. Vadovaujantis Paraiškos atitikimo Ekspertinio įvertinimo lentelės 4.2 skiltyje nustatytam kriterijui reikalavimais (*svarbu įvertinti, ar rezultatai turės teigiamą poveikį socialinei, ekonominei ar kultūrinei plėtrai, atsižvelgiant į trumpalaikę, vidutinę trukmę, ilgalaikę perspektyvą; ar rezultatai prisidės prie konkrečių socialinės ir kultūrinės svarbos sprendimų individui ir (ar) visuomenei, skatins naujų idėjų kūrimą, didins visuomenės susidomėjimą?*), Komisija pastebi, jog minėta vertinimo sąlyga (*sukonkretinti diskusijų ir straipsnių temas*) 4.2 skiltyje nenumatyta, Ekspertinio įvertinimo argumentai yra abstraktūs ir neaiškūs, įvertinime nepasisakyta, ar Paraiška vertinta pagal nurodytas privalomai nustatytas vertinimo sąlygas. Dėl nurodytų priešasčių Komisija pareiškėjos argumentus, jog „Paraiškos forma nereikalauja konkretinti mokslo populiarinimo straipsnių temų“ bei teiginiai, kokiais atvejais temos turi būti nurodytos, pripažįsta pagrįstais.

Įvertinusi aktualų teisinį reglamentavimą ir byloje nustatytas aplinkybes, Komisija pažymi, jog aukščiau aptarti Paraiškos vertinimo teiginiai (Paraiškoje įvardintų tikslų ir uždavinių pasiekimo būdai ir/ar metodai, dėl mokslininkų kompetencijos, disertacijos sąsajų su Projektu) nebuvo susiję su vertinamais kriterijais, vertinimas pagrįstas abejonėmis (dėl sudarytos vykdytojų grupės) ir prieštaringas (dėl laukiamų rezultatų ir jų sklaidos). Atsižvelgiant į išdėstyta, Komisija sutinka su pareiškėjos skunde ir posėdžio metu išsakytais argumentais (pozicija), jog iš esmės Ekspertiniame įvertinime pasisakyta dėl to, „ko nereikalaujama Paraiškos formoje“. Ekspertinis įvertinimas neatitinka paraiškų ekspertinio vertinimo esminio principo, jog paraiškos turi būti vertinamos pagal Tarybos pirmininko patvirtintas ekspertinio vertinimo formas, kuriose nustatomi konkretūs vertinimo kriterijai (Aprašo 6 punktas).

Komisija, vertindama skundžiamo Sprendimo dalies (Ekspertinio įvertinimo) motyvaciją, pažymi, jog Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje (*toliau – LVAT*) ne kartą

išaiškinta, kad viešojo administravimo subjektas, priėmęs negatyvias pasekmes sukeltą sprendimą, turi pareigą jį pagrįsti tiek teisiniais, tiek faktiniais argumentais, t. y. nurodyti priežastis, lėmusias neigiamo sprendimo priėmimą (pvz., LVAT 2007 m. lapkričio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵-990/2007). Tuo tarpu nemotyvuotas sprendimas esminiai pažeidžia asmens teisę žinoti jo teises ir pareigas įtakojančias faktines aplinkybes ir naudotis teise į gynybą, o taip pat apsunkina teismo funkcijos patikrinti skundžiamo sprendimo teisėtumą įgyvendinimą (pvz., LVAT 2006 m. vasario 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴-786/2006).

Vadovaudamasi minėto Aprašo 27 punkto nuostatomis, Komisija vertina, kad Paraiškos pakartotinio Ekspertinio įvertinimo rezultatai pagal kiekvieną kriterijų lėmė skiriamą įvertį ir galutinę įverčių sumą bei atitinkamai galimybę Paraiškai skirti aukštesnę vietą pirmumo eilėje. Atsižvelgiant į ginčo pobūdį bei byloje nustatytas aplinkybes, šiuo atveju atsakovė priėmė negatyvias pasekmes pareiškėjui sukeltą sprendimą. Komisija sutinka su atsakove, jog paraiškų ir mokslinių tyrimų vertinimas specialių ekspertinių žinių reikalaujanti sritis. Komisija nevertina Ekspertinio įvertinimo išvadų dėl Paraiškos atitikimo/neatitikimo kriterijams, tačiau negali sutikti su atsakove, jog nagrinėjamu atveju ekspertai, vertindami Paraišką, vadovavosi Bendrųjų taisyklių ir Aprašo nuostatomis, reikalaujančiomis išsamiai ir aiškiai pagrįsti Ekspertinį įvertinimą pagal konkrečius vertinimo kriterijus.

Nagrinėjamu atveju pabrėžtina, jog viešojo administravimo subjekto priimto sprendimo nemotyvuojimas taip pat negali būti grindžiamas viešojo administravimo subjektui suteikta diskrecija. Naudodamasis suteikta diskrecija, valdžios institucija negali pažeisti imperatyvių teisės normų, teisės principų, diskrecija negali būti aiškinama kaip paneigianti viešojo administravimo subjekto pareigą pagrįsti savo priimamus sprendimus. Individualaus administracinio teisės akto motyvavimas sietinas su teisėtumo, gero administravimo principais, kurių viešojo administravimo subjektas privalo laikytis (LVAT 2015 m. rugsėjo 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2760-492/2015)

Komisija, vertindama Sprendimo dalies motyvaciją, pažymi, jog išdėstyti Paraiškos vertinimo motyvacijos ir pagrįstumo trūkumai yra esminiai, sukliudę tinkamai pareiškėjai suprasti Paraiškos galutinio įvertinimo motyvus, tai pareiškėja patvirtino ir posėdžio metu. Byloje nustatyta, kad pakartotiniame Ekspertiniame įvertinime, kuriuo remiantis buvo priimtas skundžiamas Sprendimas, nepateikti aiškūs, išsamūs ir abejonių nekeliantys Paraiškos vertinimai, taigi Taryba iš esmės nesilaikė VAĮ nuostatų, kurios įpareigoja priimti motyvuotus sprendimus bei užtikrinti objektyvią galutinio apibendrinto Ekspertinio įvertinimo procedūrą. Sprendimas yra nepakankamai motyvuotas, neatkleisti teisiniai bei faktiniai pagrindai ir šiam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, taigi, Sprendimas neatitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 bei 6 punktuose įtvirtintų reikalavimų administraciniam sprendimui. Atsižvelgiant į išdėstyta, Komisija konstatuoja, kad yra pagrindas panaikinti Sprendimą.

Skunde pareiškėja prašo įpareigoti atsakovę organizuoti naują paraiškos vertinimą kitoje ekspertų komisijoje, užtikrinant nešališkumą ir faktinių klaidų ištaisymą. Atsakovė pateiktame atsiliepime nurodė, jog atsižvelgdama į susidariusią situaciją, siekdama užtikrinti aukščiausio lygio ekspertinio vertinimo kokybę, yra pasirengusi paskirti papildomus ekspertus, anksčiau nevertinusių nurodytos Paraiškos individualiai ir nebuvusius ekspertinio vertinimo komisijos sudėtyje, kurie dar kartą atliks Paraiškos ekspertinį vertinimą pagal Apeliacinės komisijos sprendime nurodytus kriterijus, posėdžio metu atsakovė palaikė tokią poziciją. Minėta, jog „Tarybai pateiktų paraiškų ekspertinį vertinimą atlieka ekspertų komisijos, kurios sudaromos ir savo darbą organizuoja pagal Tarybos pirmininko patvirtintas bendrąsias taisykles bei ekspertinio vertinimo tvarkos aprašą ir (ar) atitinkamos tarptautinės programos nuostatas <...>” (Bendrųjų taisyklių 31 punktą). Ekspertų ir jų veiklos bendrųjų taisyklių 13 punkte nustatyta, jog ekspertų komisijas sudaro (tvirtina) ir pavienius ekspertus skiria Tarybos pirmininkas, nurodydamas ekspertinę užduotį, kurią pavedama atlikti. Taigi Komisija, atsižvelgdama į nurodytą teisinį reglamentavimą ir tai, jog į bylą nepateikti rašytiniai įrodymai, t. y. atitinkamas Tarybos pirmininko sprendimas sudaryti ekspertų komisiją, pakartotiniam Paraiškos vertinimui, panaikinus Sprendimą, atsakovė įpareigotina teisės aktų nustatyta tvarka organizuoti naują Paraiškos vertinimą.

Šalys savo procesiniuose dokumentuose Komisijai nurodė daugiau ginčo aplinkybių ir argumentų, tačiau LVAT ir Europos Žmogaus Teisių Teismas (toliau – ir EŽTT) formuoja praktiką, kad pareigos nurodyti priimto sprendimo motyvus apimtis gali skirtis priklausomai nuo sprendimo prigimties ir turi būti analizuojama konkrečių bylos aplinkybių kontekste (EŽTT 1994 m. balandžio 19 d. sprendimas byloje Nr. 16034/90 V. de H. v Netherlands, 1997 m. gruodžio 19 d. sprendimas byloje Nr. 20772/92 H. v Finland, 1999-01-21 sprendimas byloje Nr. 30544/96 G.R. v Spain ir kt.). LVAT jurisprudencijoje aiškinant Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo normas taip pat ne kartą buvo pažymėta, kad įstatymo reikalavimas motyvuoti teismo sprendimą nereiškia įpareigojimo teismui atsakyti į kiekvieną proceso dalyvio argumentą (pvz., LVAT 2009 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. P⁵²⁵-194/2009, 2013 m. vasario 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-216/2013 ir kt.). Remiantis nurodyta praktika, atsižvelgiant į tai, jog išdėstyti argumentai dėl skundžiamos Sprendimo neteisėtumo yra esminiai ir jų pakanka, Komisija plačiau dėl kitų skunde ir atsiliepime išdėstytų argumentų nepasisakys.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu bei 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos viešosios įstaigos Klaipėdos universiteto skundą tenkinti.

Panaikinti Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2025 m. spalio 14 d. įsakymą Nr. V-433 „Dėl Lituanistikos prioriteto įgyvendinimo 2025-2030 m. programos I kvietimo paraiškos Nr. P-LISm-25-4 pakartotinio ekspertinio įvertinimo rezultatų“ ir priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Įpareigoti atsakovę Lietuvos mokslo tarybą pareiškėjos viešosios įstaigos Klaipėdos universiteto 2025 m. balandžio 7 d. paraišką Nr. P-LISm-25-4 dėl Lituanistikos prioriteto įgyvendinimo 2025-2030 metais programos mokslo projekto „Santykis su Baltijos jūra lietuvių nacionalinėje kultūroje (XIX-XX amžiai)“ vertinti iš naujo.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskūsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Danutė Kulikauskienė

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Raminta Ramanauskienė

Svetlana Sinkevičienė